

Nr 35.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändring i lagen den 14 september 1944 (nr 705) om aktiebolag; given Stockholms slott den 26 januari 1951.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändring i lagen den 14 september 1944 (nr 705) om aktiebolag.

GUSTAF ADOLF.

Herman Zetterberg.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen föreslås införande i aktiebolagslagen av ett stadgande, enligt vilket aktiebolag, som upphört med sin verksamhet men likväl fortfarande upptages i aktiebolagsregistret, skall kunna avföras ur registret.

F ö r s l a g
till
L a g
angående ändring i lagen den 14 september 1944 (nr 705)
om aktiebolag.

Härigenom förordnas, att i lagen den 14 september 1944 om aktiebolag skall införas en ny paragraf, betecknad 173 a §, av nedan angiven lydelse.

173 a §.

Har rörande aktiebolag under de tio sista åren icke inkommit vare sig någon anmälan till registret eller någon redovisningshandling eller revisionsberättelse och föreligger anledning till antagande att bolaget upphört med sin verksamhet, skall registreringsmyndigheten genom skrivelse till bolaget eller på annat lämpligt sätt förhöra sig, huruvida bolaget äger bestånd. Vinnens ej upplysning, att bolaget fortfarande består, skall registreringsmyndigheten genom kungörelse i allmänna tidningarna och tidning inom den ort, där bolagets styrelse skall hava sitt säte, anmana bolaget att inom sex månader från det offentliggörande som sist skedde låta sig avhöra. Om ej före fristens utlopp upplysning erhålles att bolaget består, skall det anses upplöst och avföras ur registret.

Föreligga tillförlitliga upplysningar därom att bolaget upphört med sin verksamhet och icke ämnar återupptaga densamma, må registreringsmyndigheten utan att iakttaga föreskrifterna i första stycket andra punkten genast förklara att bolaget skall anses upplöst och avföra det ur registret.

Uppkommer i fråga om bolag, som avförts ur registret enligt första eller andra stycket, behov av likvidationsåtgärd, skall på ansökan av den vars rätt därav beröres en eller flera likvidatorer förordnas av rätten; och skall därefter vad ovan är stadgat om likvidations verkställande äga tillämpning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1951.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 27 oktober 1950.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, ANDERSSON, LINGMAN.

Efter gemensam beredning med chefen för handelsdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, fråga rörande *ändring i lagen om aktiebolag* samt anför därvid följande.

Patent- och registreringsverket har i skrivelse till Kungl. Maj:t den 1 mars 1950 hemställt om sådant tillägg till lagen den 14 september 1944 om aktiebolag att möjlighet beredes att på ett enkelt sätt ur aktiebolagsregistret avföra bolag, som sedan åtskillig tid icke låtit sig avhöra.

Över framställningen ha efter remiss utlåtanden avgivits av kommerskollegium och Sveriges advokatsamfunds styrelse. Kommerskollegium har berett samtliga handelskamrar i riket ävensom Sveriges industriförbund och Sveriges grossistförbund tillfälle att yttra sig i ärendet och yttranden ha till kollegiet inkommit från samtliga dessa organisationer utom handelskamrarna i Visby och Borås. De inkomna yttrandena ha bifogats kommerskollegiets utlåtande.

Gällande rätt.

Enligt 188 § aktiebolagslagen skall patent- och registreringsverket eller den myndighet som Konungen kan komma att bestämma vara registreringsmyndighet för aktiebolag. Hos registreringsmyndigheten skall föras aktiebolagsregister för inskrivning av de uppgifter, vilka enligt lagen skola för registrering anmälas eller vilkas intagande i registret eljest är eller varder föreskrivet.

Aktiebolag kan enligt aktiebolagslagen upplösas genom likvidation eller genom konkurs, efter vilken överskott icke finnes. Vidare skall i visst fall aktiebolag anses upplöst sedan bolaget genom fusion uppgått i annat bolag. I samband med upplösningen skola vissa registreringsåtgärder vidtagas.

I 166 § aktiebolagslagen föreskrives sålunda, att då likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag och å bolagsstämman framlagt slutredovisning för sin förvaltning, bolaget skall anses upplöst samt att anmälan därom ofördröjligen skall göras för registrering. Enligt 167 § kan likvidationen upphöra på annat sätt. Om det nämligen föreligger anledning till antagande att bolag,

som trätt i likvidation, saknar tillgångar eller att dessa äro så ringa, att de ej förslå till bestridande av likvidationskostnaderna, äger rätten på anmälan av likvidatorerna förklara att likvidationen skall nedläggas och bolaget anses upplöst. Om denna förklaring skall genom rättens försorg meddelande ofördröjligen avsändas för registrering.

169 och 170 §§ innehålla vissa bestämmelser för det fall att aktiebolag försetts i konkurs. Sålunda åligger det enligt 169 § tredje stycket konkursförvaltaren att, då konkurs avslutats, för registrering ofördröjligen avsända meddelande därom med angivande huruvida överskott finnes eller icke. Är konkursförvaltare ej tillsatt, skall sådan anmälan göras av konkursdomaren. I 170 § stadgas, att där efter avslutande av aktiebolags konkurs överskott ej finnes, bolaget skall anses upplöst, då konkursen avslutades, samt att om överskott finnes, likvidation skall verkställas.

Enligt 174 § 1 mom. — som behandlar frågan om fusion mellan moderbolag och dotterbolag, vars samtliga aktier ägas av moderbolaget — skall, när rättens beslut om tillstånd till fusionsavtals verkställande registrerats, dotterbolaget anses upplöst. Vid fusion efter s. k. fusionsavtal mellan ett överlåtande och ett övertagande bolag skall jämlikt 175 och 176 §§, sedan slutredovisning framlagts för det överlåtande bolaget, detta anses upplöst och anmälan därom ofördröjligen göras för registrering.

Ett aktiebolag kan enligt lagen ej upplösas i annan ordning än förut angivits. Det kan emellertid inträffa att ett bolag, ehuru rättsligen bestående, likväl rent faktiskt upphört att existera. Så kan exempelvis den av bolaget bedrivna rörelsen ha nedlagts utan att därefter varken tillgångar eller skulder funnits. Om någon likvidation ej kommit till stånd, kvarstår bolaget dock i registret.

Aktiebolagslagen innehåller vissa bestämmelser som bereda möjlighet att i dylika fall få en även formell upplösning av bolaget till stånd. Enligt 143 § andra stycket åligger det nämligen registreringsmyndigheten, att — om bolag sedan mer än ett år saknat till registret anmäld behörig styrelse eller verkställande direktör, där sådan skall utses, och förhållandet varder för myndigheten kunnigt — göra anmälan därom till rätten. Denna skall därefter i viss ordning, varom stadgas i tredje stycket, utfärda kallelse å bolaget samt å aktieägare och borgenärer. Styrkes det ej innan ärendet företages till avgörande, att behörig styrelse eller verkställande direktör finnes samt att införing i registret skett, skall enligt fjärde stycket rätten förklara, att bolaget skall träda i likvidation, och förordna en eller flera likvidatorer. Vidare stadgas i 144 §, att om för aktiebolag fastställd balansräkning icke för något av de tre sista räkenskapsåren inkommit till registreringsmyndigheten, denna skall göra anmälan därom hos rätten för prövning av frågan om skyldighet för bolaget att träda i likvidation. Samma kallelseförfarande som föreskrives i 143 § skall äga rum. Om det ej innan ärendet företages till avgörande med bevis från registreringsmyndigheten blir styrkt, att fastställd balansräkning för något av de tre sista räkenskapsåren inkommit dit, skall rätten förklara att bolaget skall träda i likvidation. Rätten skall förordna en eller flera likvidatorer.

Anmärkas må, att 1910 års aktiebolagslag icke innehöll några bestämmelser om skyldighet för registreringsmyndigheten att i nu berörda fall taga initiativ till likvidation av aktiebolag.

Patent- och registreringsverkets framställning.

I sin framställning har patent- och registreringsverket till en början erinrat om bestämmelsen i 10 § lagen den 14 september 1944 angående införande av nya lagen om aktiebolag. Enligt detta stadgande åligger det vissa före nya aktiebolagslagens ikraftträdande bildade aktiebolag att inom ett år från det nya aktiebolagslagen trätt i kraft för registrering anmäla antalet bundna och antalet fria aktier. Inkommer ej dylik anmälan inom nämnda tid, har registreringsmyndigheten att till bolaget avlåta skrivelse med anmaning att inom en månad därefter inkomma med anmälan. Efterkommes ej anmaningen, åligger det myndigheten att lämna meddelande härom till rätten, som har att förelägga bolaget att inom viss tid inkomma med bevis från registreringsmyndigheten att anmälan, som här avses, registrerats. Fullgöres ej föreläggandet, skall rätten förklara, att bolaget skall träda i likvidation. Beslutet skall innehålla föreläggande för bolaget att inom viss tid inkomma med bevis att registrering skett rörande likvidationen och utsedd likvidator. Inkommer ej sådant bevis, skall rätten förordna likvidator.

Patent- och registreringsverket har vidare framhållit, att vid den genomgång av aktiebolagsbeståndet, som skett i enlighet med nyssnämnda bestämmelser, beträffande ett flertal bolag konstaterats, att bolaget icke inkommit med föreskrivna redovisningshandlingar under de sista tio åren eller längre tid samt att upplysning om bolagets eller någon registrerad styrelseledamots postadress ej kunnat erhållas, varför verket ansett det ändamålslost att avlåta föreskriven anmaning. Vidare hade i ett flertal fall inträffat, att försändelse under bolagets registrerade postadress återkommit från postverket såsom obeställbar. Ytterligare har framhållits, att om rätten skulle finna sig oförhindrad att, oaktat att anmaning ej kommit bolaget tillhanda, besluta om likvidation, svårighet kunde uppstå att finna en person, som vore villig åtaga sig förordnande som likvidator. De bolag, varom här vore fråga, torde nämligen ofta sakna tillgångar till bestridande av likvidationskostnaderna och möjlighet syntes ej föreligga att tillerkänna likvidatorn ersättning av allmänna medel för kostnader och nedlagt arbete.

Patent- och registreringsverket har vidare påpekat, att samma svårigheter som nu berörts kunde uppkomma även vid tillämpningen av stadgandena i 143 § andra, tredje och fjärde styckena samt 144 § aktiebolagslagen.

Efter att ha framhållit, att det framstode såsom ett önskemål att möjlighet bereddes att på ett effektivare sätt än för närvarande vore möjligt ur aktiebolagsregistret avföra aktiebolag, som sedan åtskillig tid icke låtit sig avhöra och med vilka man ej kunde erhålla kontakt, har patent- och registreringsverket — i nära anslutning till vad som förordats i ett den 12 april 1949 avgivet betänkande med förslag till lag om registrerade föreningar m. m. (SOU 1949: 17) — föreslagit, att i aktiebolagslagen måtte införas en ny paragraf, betecknad 173 a §, av exempelvis följande lydelse:

Har rörande bolag under de tio sista åren icke inkommit någon anmälan till registret eller någon redovisningshandling och föreligger anledning till antagande att bolaget upphört med sin verksamhet, skall registreringsmyndigheten genom skrivelse till bolaget under dess senast anmälda postadress förhöra sig, huruvida bolaget äger bestånd. Vinnes härvid ej upplysning, att bolaget fortfarande består, skall registreringsmyndigheten genom kungörelse i allmänna tidningarna och tidning inom den ort, där bolagets styrelse skall hava sitt säte, anmana bolaget att inom sex månader från det offentliggörande som sist skedde låta sig avhöra. Vinnes ej före fristens utlopp upplysning att bolaget består, skall det anses upplöst och avföras ur registret.

Uppkommer i fråga om bolag som avförts ur registret enligt första stycket behov av likvidationsåtgärd, skall på ansökan av den vars rätt därav beröres en eller flera likvidatorer förordnas av rätten; och skall därefter vad ovan är stadgat om likvidations verkställande äga tillämpning.

I framställningen har patent- och registreringsverket närmare övervägt huruvida kungörelse kunde erfordras i ortstidning. Enligt verkets mening skulle det med kungörelseförfarandet åsyftade ändamålet bäst tillgodoses om så skedde. Kungörelse borde därför ske såväl i allmänna tidningarna som i ortstidning. Verket har vidare berört frågan, huruvida man under alla förhållanden skulle behöva upprätthålla kravet på ett kungörelseförfarande. En tänkbar möjlighet vore att giva registreringsmyndigheten befogenhet att utan föregående kungörelse avföra ett bolag, om detta enligt tillförlitliga upplysningar upphört med sin verksamhet och presumtionen vore för att bolaget icke komme att återupptaga densamma. Verket hade emellertid ansett sig böra stanna vid det förfarande som förslaget till lag om registrerade föreningar innehöller eller att kungörelseförfarande städse skulle äga rum.

Beträffande frågan om den föreslagna bestämmelsens praktiska betydelse har patent- och registreringsverket framhållit, att regeln omedelbart skulle bli tillämplig på ett stort antal bolag, troligen ett eller annat tusental. Framdeles skulle bestämmelsen få sin betydelse för de enligt aktiebolagsregistret bestående bolag, där det av en eller annan orsak visat sig att förfarande enligt 143 eller 144 § aktiebolagslagen ej lett till bolags likvidation. Härutöver skulle den nya regeln kunna vinna tillämpning på bolag, för vilket sedan mer än tio år tillbaka i registret vore antecknat, att bolaget trätt i likvidation.

Angående tidpunkten för reformens genomförande har patent- och registreringsverket framhållit, att tillämpning av 10 § promulgationslagen till aktiebolagslagen redan påginge och att verket hösten 1950 ämnade påbörja undersökning, huruvida anledning till likvidation funnes enligt 144 § aktiebolagslagen. Det vore därför önskvärt, att reformen genomfördes snarast möjligt och utan avvaktan på den allmänna översyn av aktiebolagslagen, som i anledning av framställda yrkanden framdeles kunde komma till stånd.

Patent- och registreringsverket har slutligen berört frågan om vissa kostnader för det föreslagna förfarandet. Verket har sålunda utgått från att kostnaden för kungörande av anmaning till bolaget att låta sig avhöra skulle komma att belasta verkets budget. Vidare har verket erinrat därom, att

jämlikt 202 § aktiebolagslagen kungörelse skall införas i allmänna tidningarna rörande anteckning i registret om att bolag skall anses upplöst. Kostnaden härför kunde icke uttagas av bolaget utan måste stanna å statsverket. Verket har därför hemställt om att för detta ändamål viss ändring måtte vidtagas i kungörelsen den 19 december 1947 om aktiebolagsregistrets förande m. m.

Yttrandena.

Samtliga myndigheter och sammanslutningar, som avgivit yttrande i ärendet, ha i princip tillstyrkt en lagregel av den innebörd som föreslagits. Därvid ha de remissinstanser, som närmare motiverat sin ståndpunkt, bl. a. understrukit, att det vore angeläget, att aktiebolagsregistret hölles aktuellt, ävensom att sådana bolag, som ej längre bedreve någon verksamhet, borde på ett enkelt och praktiskt sätt kunna avföras ur registret samt att nu gällande regler icke tillgodosåge detta behov.

Flertalet remissinstanser ha icke framställt erinran mot förslagets detaljutformning. Några instanser ha emellertid uttalat önskemål om vissa jämkningar.

Sålunda har *handelskammaren i Gävle* framhållit, att utöver kungörelseförfarandet undersökning borde ske hos vederbörande myndigheter angående bolagens senaste mantalsskrivning och taxering samt att förutsättning för ett bolags avförande ur registret borde vara, att enligt myndighetens uppgift mantalsskrivning och taxering icke skett under viss tid. *Kommerskollegium* har instämt i vad sålunda anförts och förordat ett tillägg av denna innebörd till det föreslagna stadgandet.

Handelskammaren i Gävle har vidare uttalat, att den föreslagna tioårsperioden utan olägenhet torde kunna reduceras till fem år. Kammaren har ock funnit önskvärt att den tid, under vilken svar på registreringsmyndighetens skriftliga förfrågan om bolaget äger bestånd skall avvaktas, måtte preciseras.

Östergötlands och Södermanlands handelskammare samt *handelskammaren i Karlstad* ha ifrågasatt om icke spörsmålet om bolags avförande ur registret på nu föreslagna grunder borde prövas och avgöras av domstol. *Handelskammaren i Gävle* har väl ej föreslagit ändring i förslaget härutinnan men ifrågasatt om icke det föreslagna stadgandet borde upptagas i aktiebolagslagens promulgationslag. Sedan nya aktiebolagslagen kommit till full tillämpning torde enligt kammarens mening behovet av bestämmelsen bli obetydligt. Upptoges regeln i själva aktiebolagslagen, kunde följden väntas bli att registreringsmyndigheten icke eller endast i ringa omfattning komme att tillämpa 143 och 144 §§ aktiebolagslagen utan i stället skulle begagna den nu föreslagna bestämmelsen. Domstolarna komme härigenom i praktiken att avkopplas från inflytande på frågan om ett bolag skulle anses ha upphört att existera. Kammaren ställde sig tveksam till en dylik utveckling.

I detta sammanhang må ock anmärkas, att *riksdagen* i skrivelse den 22 april 1950, nr 124, under återopande av vad som anförts i första lagutskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 15 anhållit om översyn av bl. a. gällande lag om aktiebolag. Utskottet har i utlåtandet uttalat bl. a., att behov yppats av en enkel metod att ur aktiebolagsregistret utesluta bolag, som sedan lång tid tillbaka upphört med sin verksamhet.

Departementschefen.

Det är uppenbarligen önskvärt, att aktiebolagsregistret ej upptager aktiebolag, vilka, ehuru de icke upplösts genom de i aktiebolagslagen nu föreskrivna förfarandena, likväl i realiteten upphört att existera. Såsom den förut lämnade redogörelsen utvisar innehåller gällande aktiebolagslag i 143 och 144 §§ bestämmelser, som giva registreringsmyndigheten rätt och skyldighet att vidtaga åtgärder som kunna leda till en upplösning även i formellt hänseende av dylika bolag. Enligt dessa stadganden skall nämligen registreringsmyndigheten göra anmälan till rätten, som efter kallelseförfarande har att under vissa förutsättningar förordna, att bolaget skall träda i likvidation. Emellertid torde, såsom patent- och registreringsverket påpekat, hinder av formell art stundom uppkomma mot att rätten meddelar beslut om bolagets trädande i likvidation. Därjämte kan, om bolaget måste antagas helt sakna tillgångar, svårighet föreligga att finna någon som är villig åtaga sig uppdraget såsom likvidator. De här åsyftade bestämmelserna utgöra sålunda ingen fullgod garanti för att bolag, som faktiskt upphört att existera, komma att avföras ur aktiebolagsregistret. Härtill kommer, att förfarandet måste betecknas såsom tämligen invecklat och tungrott.

De tidigare aktiebolagslagarna innehöllo icke några motsvarande regler om rätt och skyldighet för registreringsmyndigheten att taga initiativ till formell upplösning av bolag, beträffande vilka anledning finnes till antagande att de i realiteten upphört att existera. Ett betydande antal dylika äldre aktiebolag redovisas därför fortfarande i aktiebolagsregistret. Antalet torde uppgå till ett eller annat tusental.

I likhet med vad första lagutskottet uttalat i det utlåtande, som ligger till grund för riksdagens skrivelse den 22 april 1950, nr 124, med hemställan om översyn av aktiebolagslagen, finner jag det önskvärt att skapa en enkel och effektiv form, genom vilken bolag som upphört med sin verksamhet kunna avföras ur aktiebolagsregistret. Patent- och registreringsverket har föreslagit den lösningen, att i aktiebolagslagen skulle införas en bestämmelse av innehåll att bolag, varom nu är fråga, skulle efter visst kungörelseförfarande avföras ur aktiebolagsregistret. Förslaget har i princip tillstyrkts av samtliga remissinstanser. Även jag ansluter mig till förslagets grundtanke och förordar alltså ett stadgande av den huvudsakliga innebörd, som verket föreslagit.

Verkets förslag bygger på de föreskrifter i motsvarande syfte, som upptagits i ett den 12 april 1949 framlagt betänkande med förslag till lag om registrerade föreningar. I det förslag till lag om ekonomiska föreningar, som

utarbetats på grundval av betänkandet och som den 29 september 1950 remitterats till lagrådet, återfinnas i 74 § och 92 § andra stycket dessa föreskrifter med två jämkningar. Den ena jämkningen innebär, att länsstyrelsen — som är registreringsmyndighet för ekonomiska föreningar — skall, utan att kungörelseförfarande föregått, äga förklara en förening upplöst och avföra den ur registret, såframt tillförlitliga upplysningar föreligga därom att föreningen upphört med sin verksamhet och icke ämnar återupptaga densamma. Till stöd härför har jag anfört, att i dylika fall kungörelseförfarandet kunde slopas utan att olägenheter eller faror därav kunde följa. Sådan upplysning kunde, framhöll jag vidare, erhållas exempelvis genom förutvarande styrelseledamöter eller genom medlemmar i föreningen eller genom undersökning om föreningen under de senaste åren avlämnat uppgift för mantalsskrivning eller skattedeklaration. Den andra jämkningen innebär, att den i betänkandet upptagna föreskriften att länsstyrelsens förfrågan, huruvida föreningen äger bestånd, skall ske genom skrivelse till föreningen under dess senast anmälda postadress utbyttis mot den regeln att förfrågningen skall göras genom skrivelse till föreningen eller på annat lämpligt sätt.

Motsvarande jämkningar torde böra göras i patent- och registreringsverkets förslag.

Tillägget till aktiebolagslagen bör, såsom även patent- och registreringsverket framhållit, på en punkt innefatta avvikelser från motsvarande föreskrifter i föreningslagen. Enligt 126 § 1 mom. tredje stycket aktiebolagslagen skall årligen inom viss tid genom styrelsens eller verkställande direktörs försorg avskrift av balansräkningen, vinst- och förlusträkningen och förvaltningsberättelsen — i lagen betecknade såsom redovisningshandlingar — samt av revisionsberättelsen insändas till registreringsmyndigheten. Även i 154 § tredje stycket återfinnas bestämmelser om insändande i visst fall av redovisningshandlingar och revisionsberättelse. Ytterligare må framhållas, att 1910 års aktiebolagslag i 85 § innehöll föreskrift om avsändande av balansräkning, förvaltningsberättelse samt vinst- och förlusträkning till registreringsmyndigheten. Förutsättning för att bolag skall kunna avföras ur registret bör vara att handling av angiven art icke inkommit till registreringsmyndigheten under den föreslagna tioårsperioden. Det bör därför stadgas såsom förutsättning för att avförande ur registret skall få äga rum, att under perioden icke inkommit vare sig någon anmälan till registret eller någon redovisningshandling eller revisionsberättelse.

De över patent- och registreringsverkets framställning hörda remissinstanserna ha framfört önskemål om vissa ändringar i verkets förslag. Att såsom i två yttranden föreslagits ovillkorligen kräva undersökning angående bolagets senaste mantalsskrivning och taxering synes mig innebära att utan tillräckliga skäl tynga förfarandet. Detsamma gäller det av ett par remissinstanser ifrågasatta förslaget att förlägga prövningen till domstol. Såsom av det förut anförda framgår kan behov föreligga av bestämmelsen även för bolag, som bildats efter nya aktiebolagslagens ikraftträdande, var-

för bestämmelsen bör upptagas i aktiebolagslagen och icke, såsom en handelskammare ifrågasatt, i promulgationslagen till denna lag. Någon anledning till farhågor, såsom i ett remissyttrande anförts, att till följd av de ifrågasatta bestämmelsernas tillvaro föreskrifterna i 143 och 144 §§ icke skulle komma till tillämpning, läser icke finnas. Dessa lagparagrafers naturliga användningsområde är de fall då det gäller att komma till rätta med bolag, som trots i paragraferna angivna brister och försummelser likväl fortsätta verksamheten. Ej heller vad i övrigt anförts finner jag böra föranleda ett frångående av patent- och registreringsverkets förslag.

Kostnaderna för de kungörelser som föranledas av tillämpningen av bestämmelsen torde, såsom patent- och registreringsverket föreslagit, böra åvila statsverket.

I likhet med patent- och registreringsverket finner jag det önskvärt, att ifrågavarande bestämmelser — vilka lämpligen kunna upptagas i en ny paragraf, betecknad 173 a § — vinna tillämpning snarast möjligt. Lagändringen torde därför böra träda i kraft den 1 juli 1951.

I enlighet med vad i det föregående anförts har inom justitiedepartementet upprättats förslag till *lag angående ändring i lagen den 14 september 1944 (nr 705) om aktiebolag*.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över lagförslaget, av den lydelse bilaga¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Nils Grass.

¹ Denna bilaga, som är lika lydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 30 december 1950.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden GEIJER,
STRANDBERG,
LJUNGGREN,
regeringsrådet BJÖRKHOLM.

Enligt lagrådet den 8 november 1950 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementensärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 27 oktober 1950, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående ändring i lagen den 14 september 1944 (nr 705) om aktiebolag*.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av revisionssekreteraren E. Hagbergh.

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet:

Bengt Larson.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 26 januari 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden QUENSEL, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, ANDERSSON, LINGMAN.

Efter gemensam beredning med chefen för handelsdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, lagrådets den 30 december 1950 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 27 oktober 1950 remitterade förslaget till *lag angående ändring i lagen den 14 september 1944 (nr 705) om aktiebolag* samt hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan anmärkning, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Georg Dahlin.